

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Ipoteze:

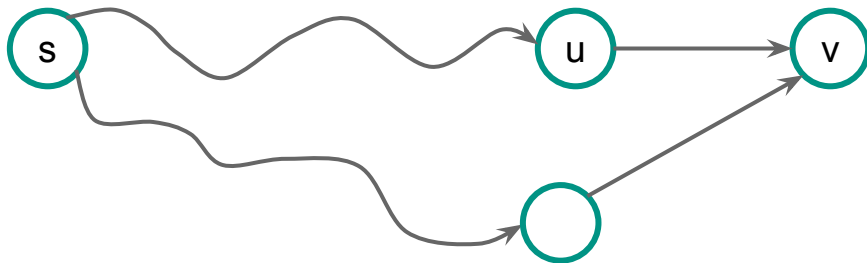
- ☐ Graful nu conține circuite
- ☐ Arcele pot avea și cost negativ

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$
- **atunci, putem calcula distanțele după relația**

$$\delta(s, v) = \min \{ \delta(s, u) + w(u, v) \mid uv \in E \}$$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

$\Rightarrow$

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

$\Rightarrow$

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Amintim:

- Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s, v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s, u)$, pentru orice u cu $uv \in E$

$\Rightarrow$

ar fi utilă o ordonare a vârfurilor, astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

**O astfel de ordonare există dacă graful nu conține circuite
= sortarea topologică**

Pseudocod

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- **Considerăm vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică**
- **Pentru fiecare vârf u , relaxăm arcele uv către vecinii săi (pentru a găsi drumuri noi către aceștia)**

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
```

```
pentru fiecare  $u \in V$  execută
```

```
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = \emptyset$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
```

```
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
```

```
pentru fiecare  $u \in V$  execută
```

```
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
```

```
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

```
SortTop = sortare_topologică(G, s)
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
```

```
pentru fiecare  $u \in V$  execută
```

```
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
```

```
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

```
SortTop = sortare_topologică(G, s)
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
```

```
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
```

```
pentru fiecare  $u \in V$  execută
```

```
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = \emptyset$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
```

```
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

```
SortTop = sortare_topologică(G, s)
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
```

```
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
```

```
        dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci // relaxăm uv
```

```
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
```

```
             $tata[v] = u$ 
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra
```

```
pentru fiecare  $u \in V$  execută
```

```
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = \emptyset$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
// determinăm o sortare topologică a vârfurilor
```

```
// este suficient să păstrăm vârfurile din sortare începând cu s
```

```
SortTop = sortare_topologică(G, s)
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$  execută
```

```
    pentru fiecare  $uv \in E$  execută
```

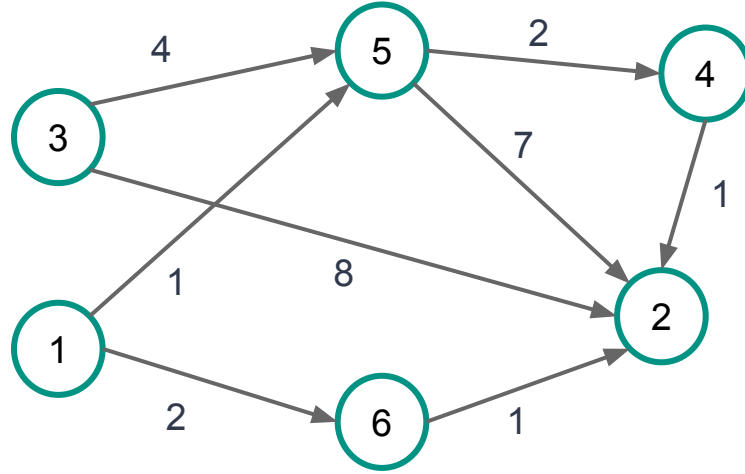
```
        dacă  $d[u] + w(u, v) < d[v]$  atunci // relaxăm uv
```

```
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
```

```
             $tata[v] = u$ 
```

```
scrie d, tata
```

Exemplu

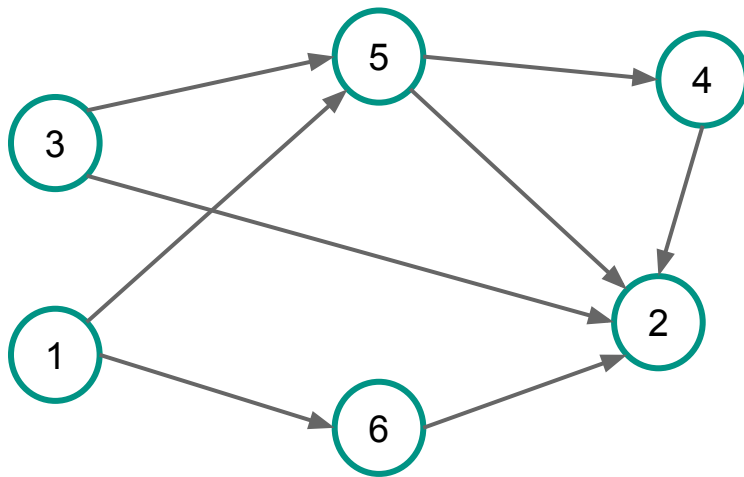
Exemplu

- **Etapa 1 - determinăm o ordonare topologică a vârfurilor**
- **Amintim algoritmul**

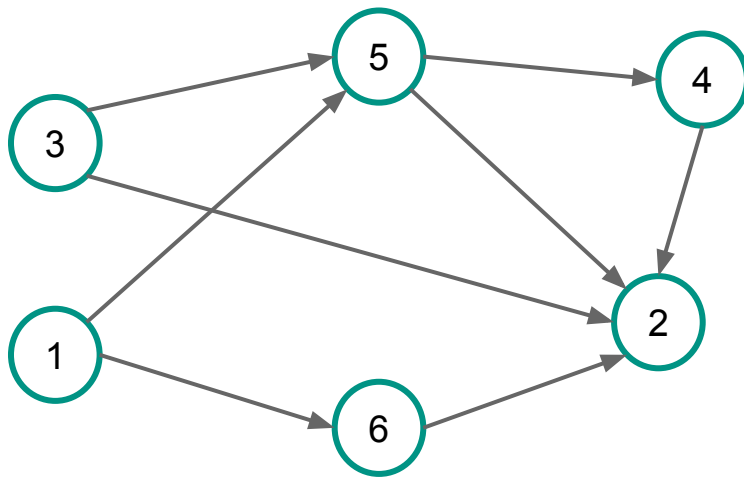
```
SortTop  $\leftarrow \emptyset$   
coada C  $\leftarrow \emptyset$   
adaugă în C toate vârfurile v cu  $d^-[v] = 0$   
cât timp C  $\neq \emptyset$  execută  
    i  $\leftarrow$  extrage(C)  
    adaugă i în SortTop  
    pentru ij  $\in E$  execută  
         $d^-[j]--$   
        dacă  $d^-[j] = 0$  atunci  
            adaugă(j, C)  
  
returnează SortTop
```


Sortare topologică – Exemplu

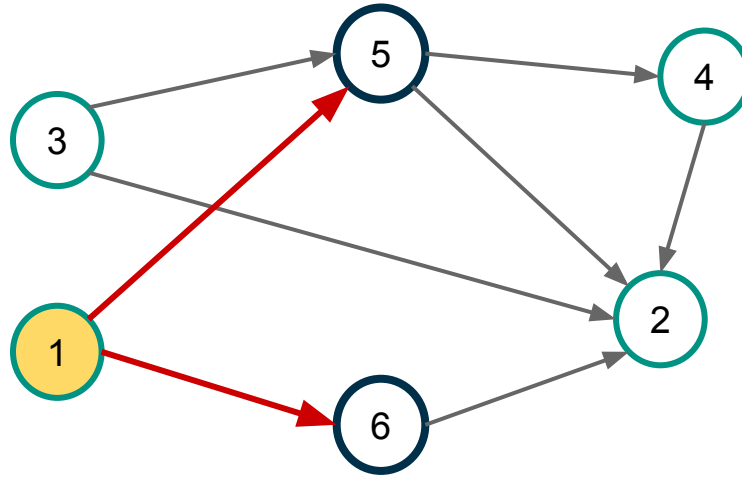

Sortare topologică – Exemplu

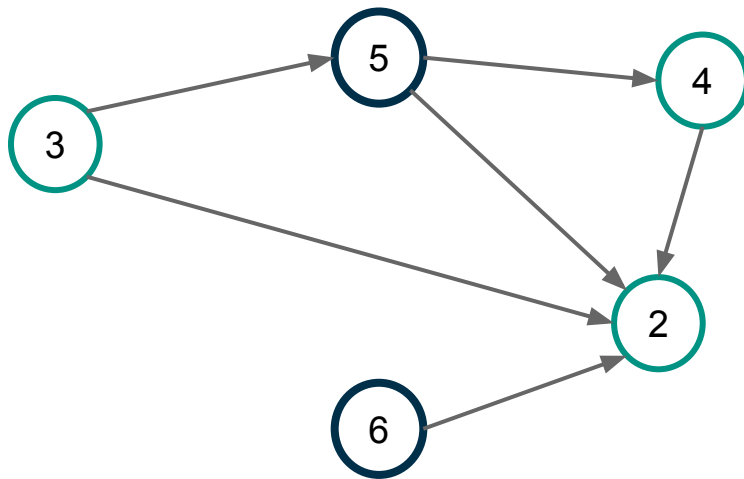
C: 1 3

Sortare topologică - Exemplu

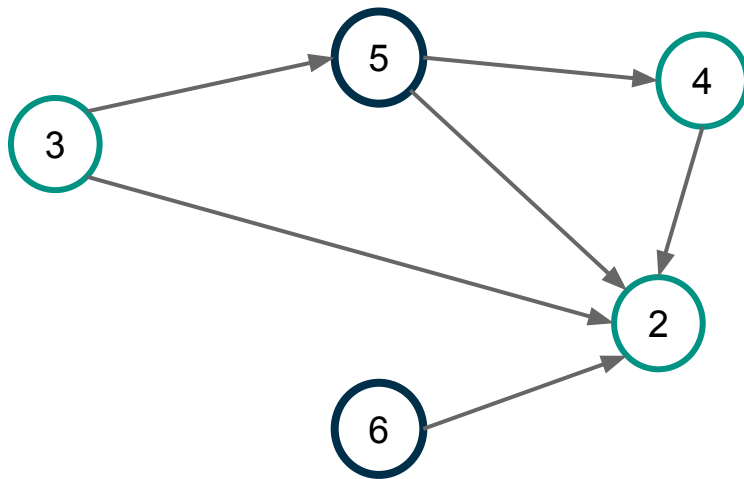
C: **1** 3

Sortare topologică – Exemplu

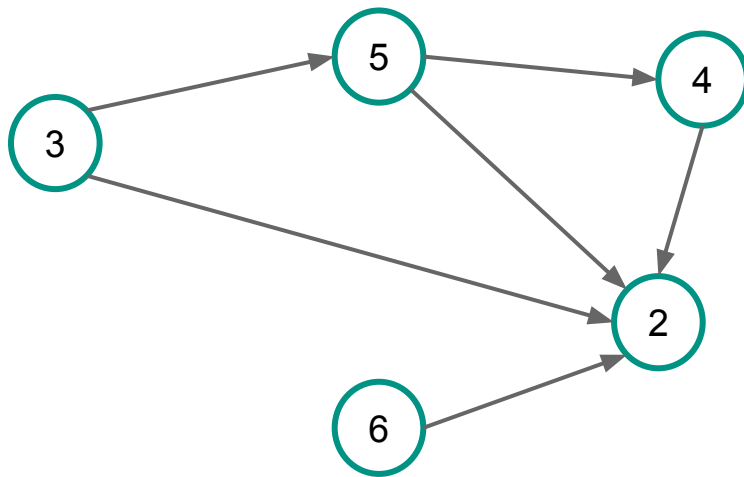
C: 1 3

Sortare topologică – Exemplu

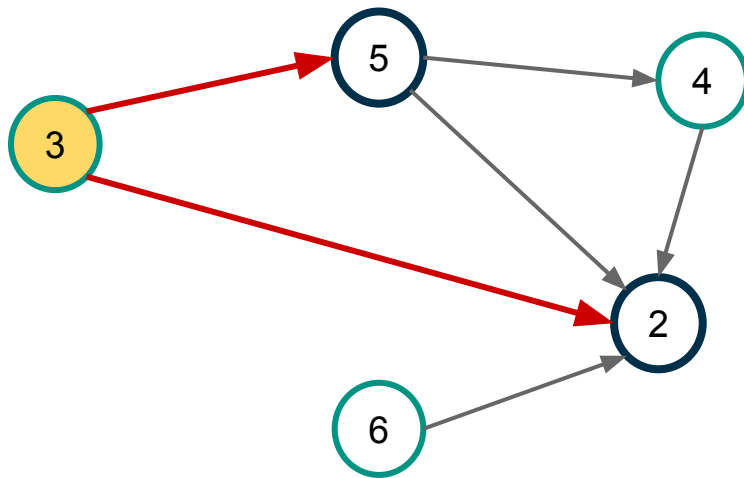
C: **1** 3 6

Sortare topologică – Exemplu

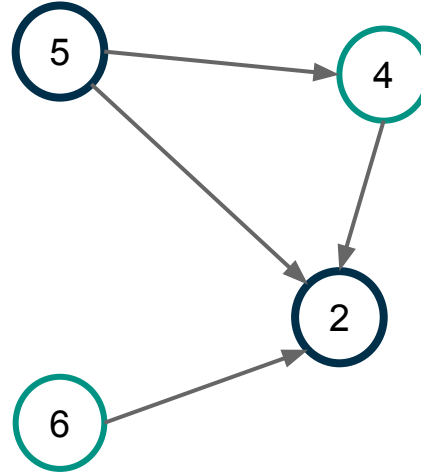
C: **1** 3 6

Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6

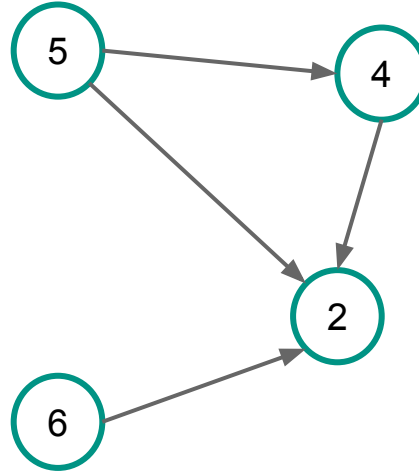
Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6

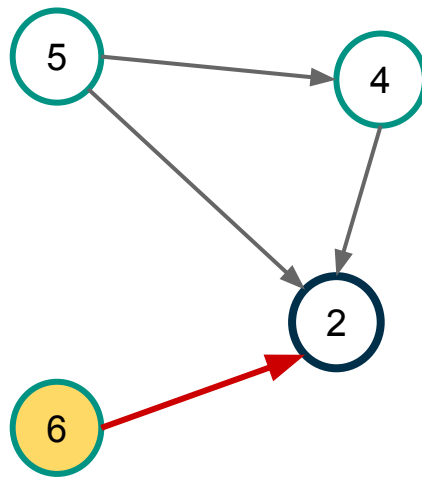

Sortare topologică – Exemplu

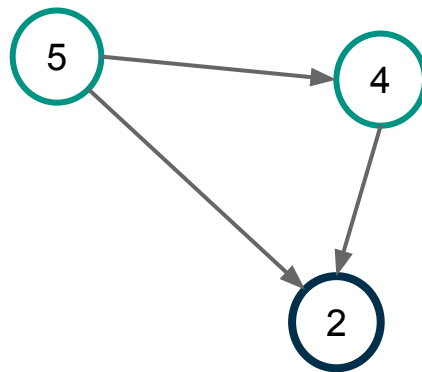
C: 1 3 6 5

Sortare topologică – Exemplu

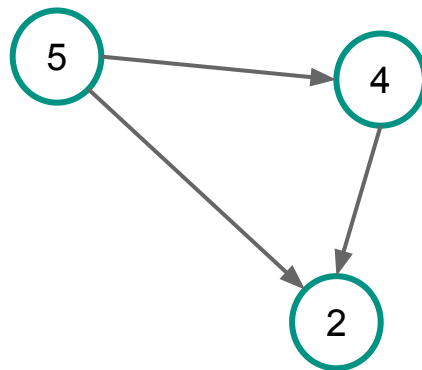
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

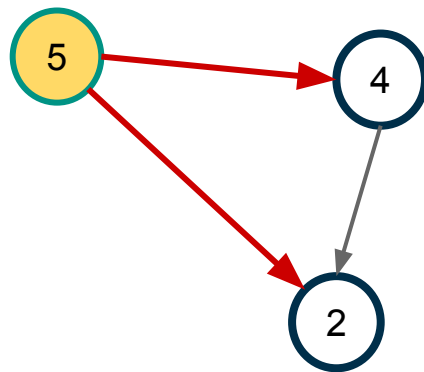
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

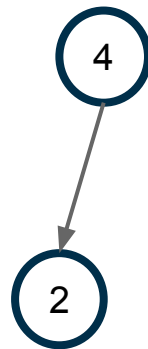
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

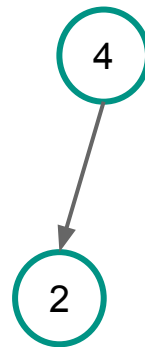
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

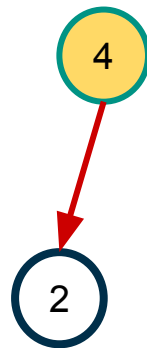
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică – Exemplu

2

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică – Exemplu

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

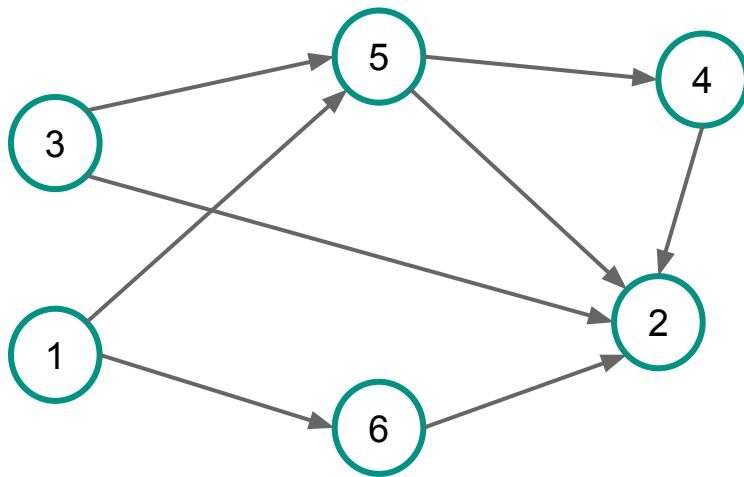

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

SORTARE TOPOLOGICĂ: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adaugă în C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cât timp $C \neq \emptyset$ **execută**

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

adaugă i în sortare

pentru $ij \in E$ **execută**

$d^-[j]--$

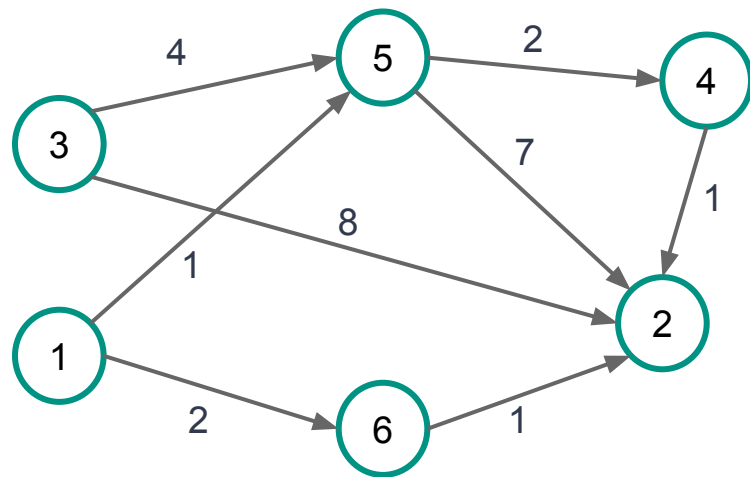
dacă $d^-[j] = 0$ **atunci**

adaugă(j , C)

return C

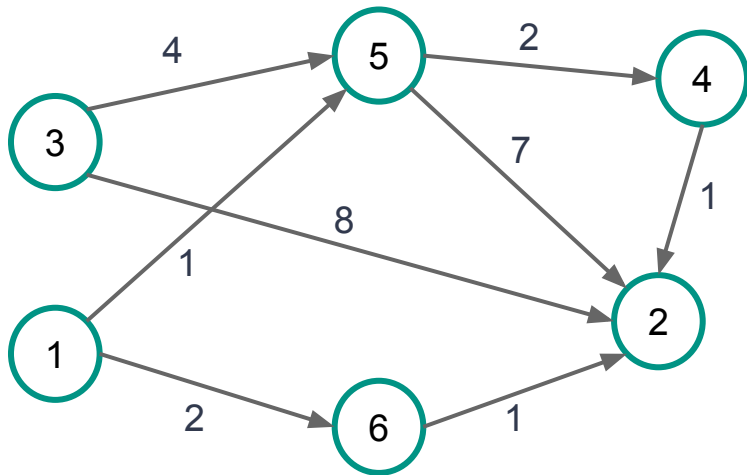
Exemplu

- **Etapa 2** - parcurgem vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică și relaxăm, pentru fiecare vârf, arcele care ies din acesta

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

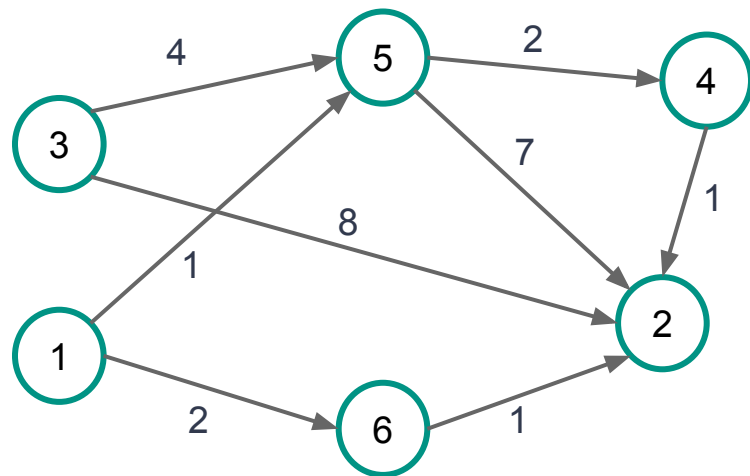
Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

Sortare topologică

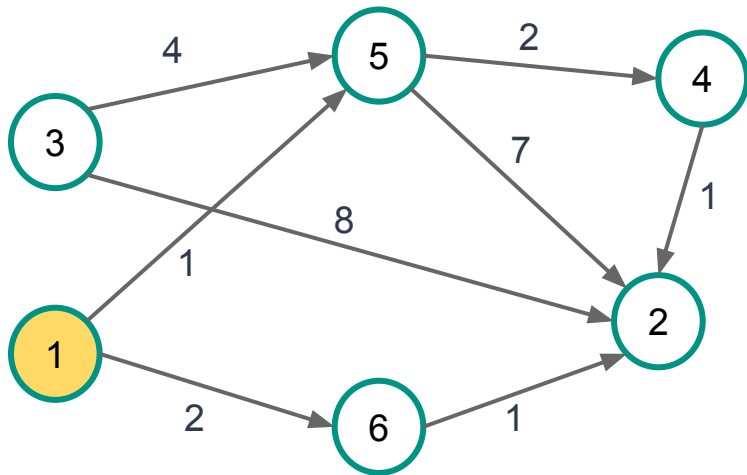
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	$[\infty/0,$	$\infty/0,$	$0/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

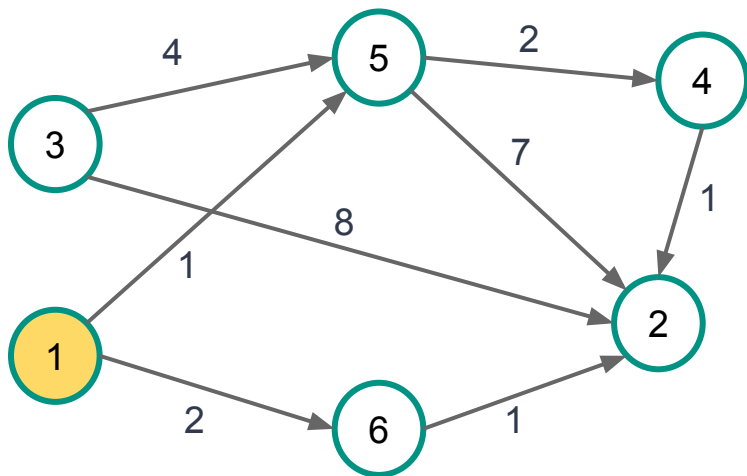
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	$[\infty/0,$	$\infty/0,$	$0/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
u = 1						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

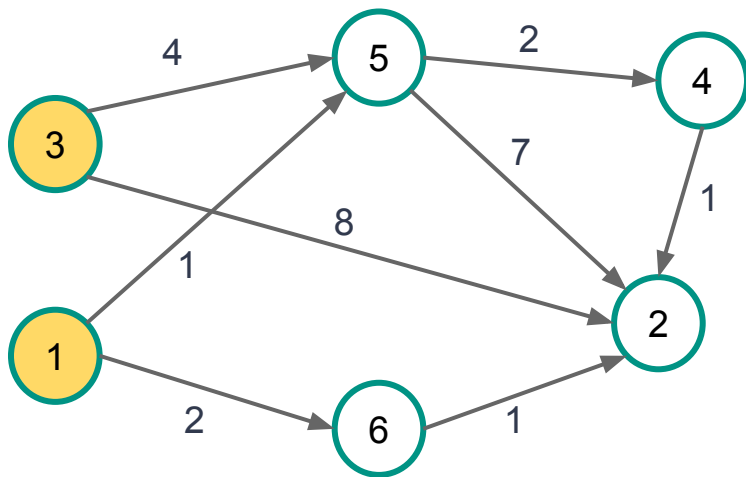
Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]

**1 nu este accesibil din s - putem să nu îl considerăm
(să ignorăm vârfurile din ordonarea topologică aflate înaintea lui s)**

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

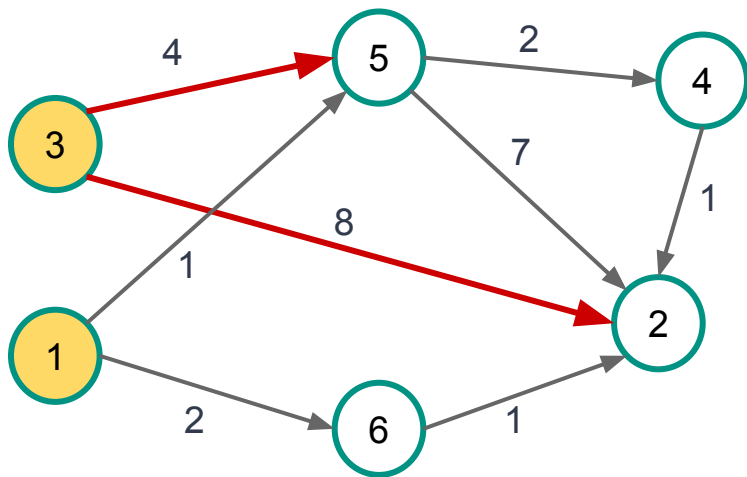
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 1	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 3						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u, v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

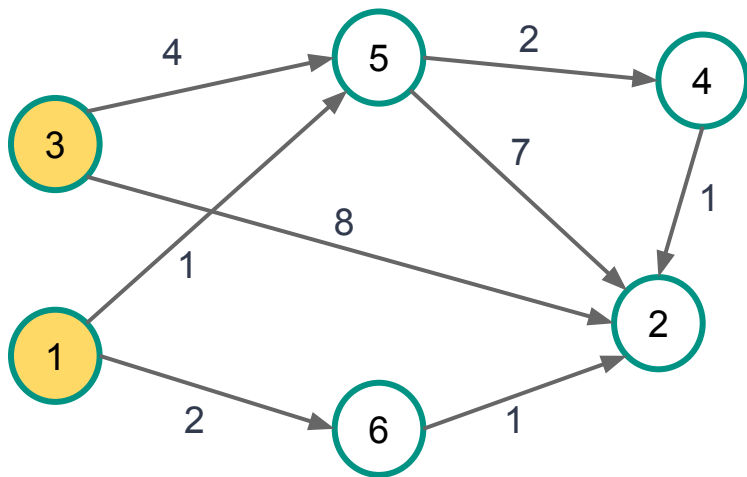
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 1	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 3						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

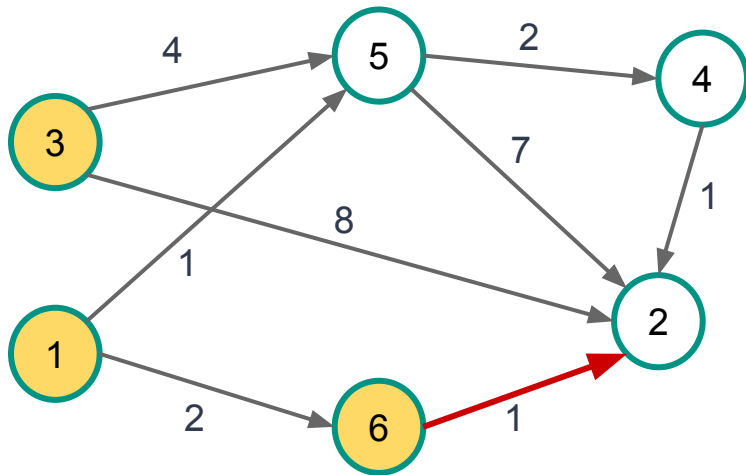
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 1	[∞ /0,	∞ /0,	0/0,	∞ /0,	∞ /0,	∞ /0]
u = 3	[∞ /0,	8/3,	0/0,	∞ /0,	4/3,	∞ /0]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4, 2

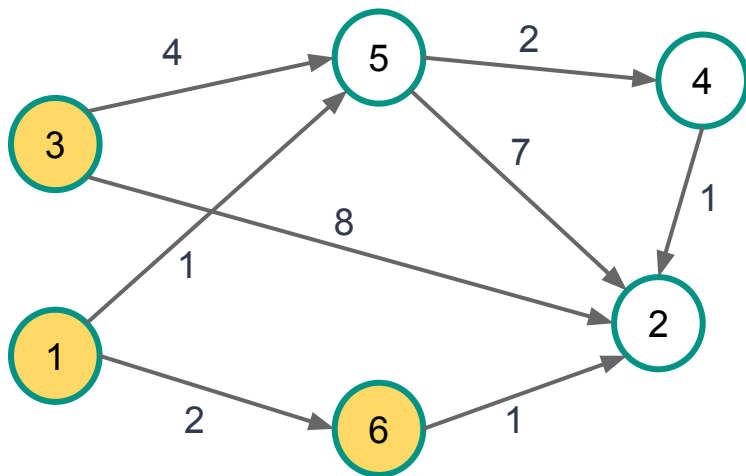
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe
1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

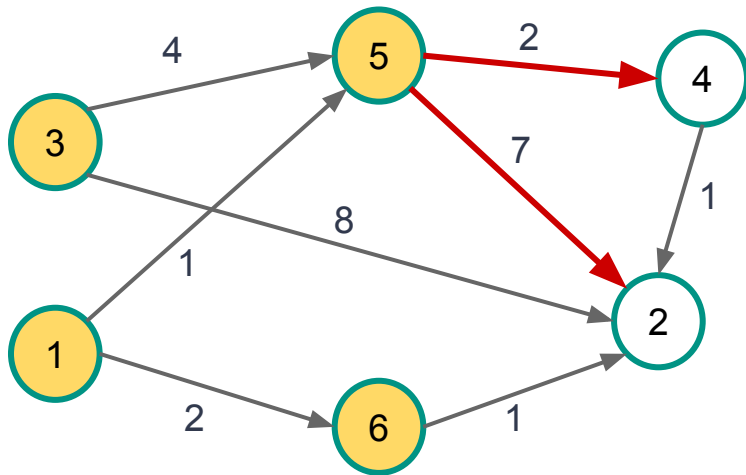
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

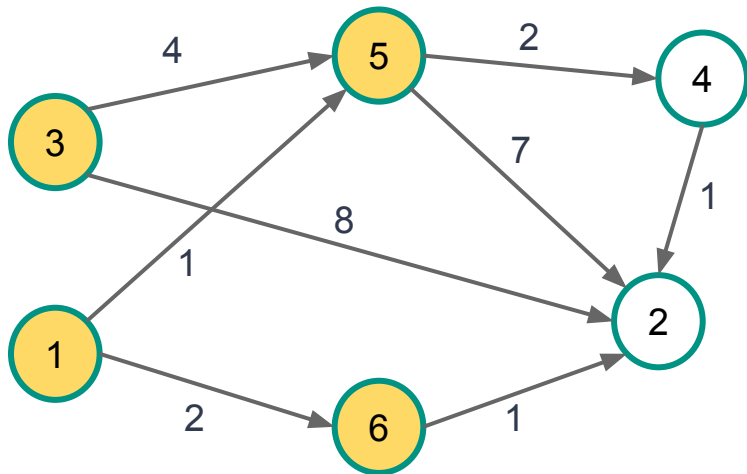
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

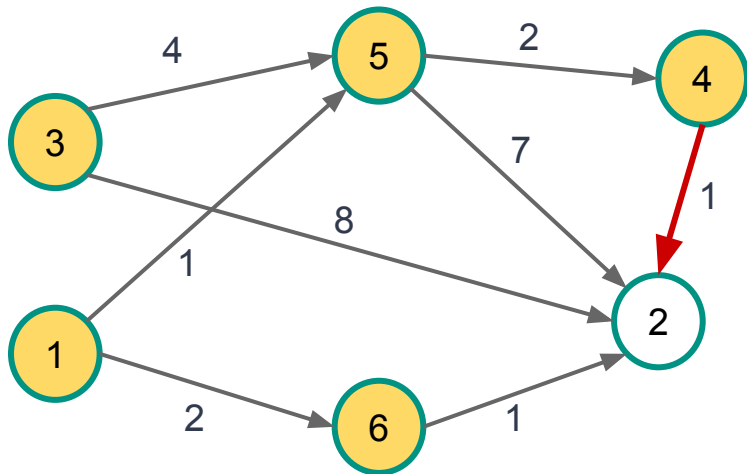
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

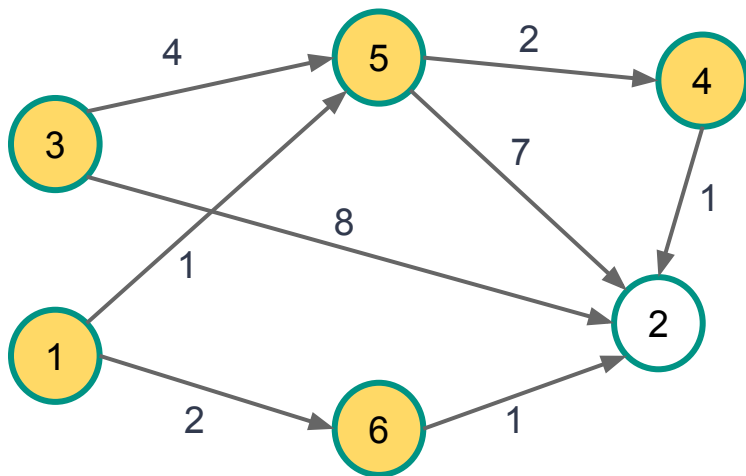
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 4						

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

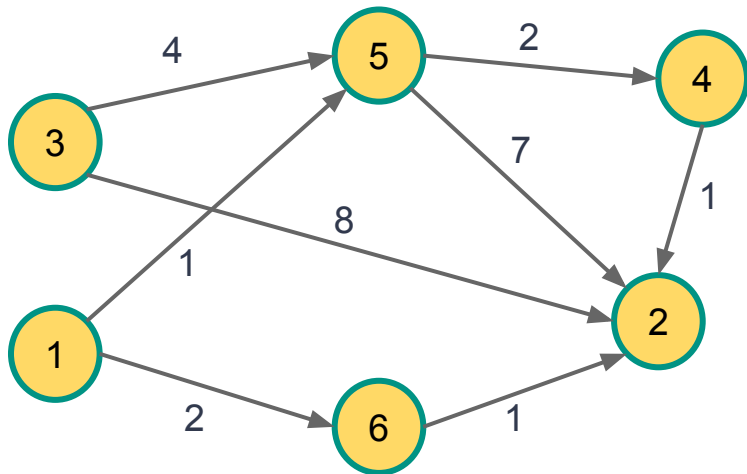
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$,	7/4,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]

$$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$$

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

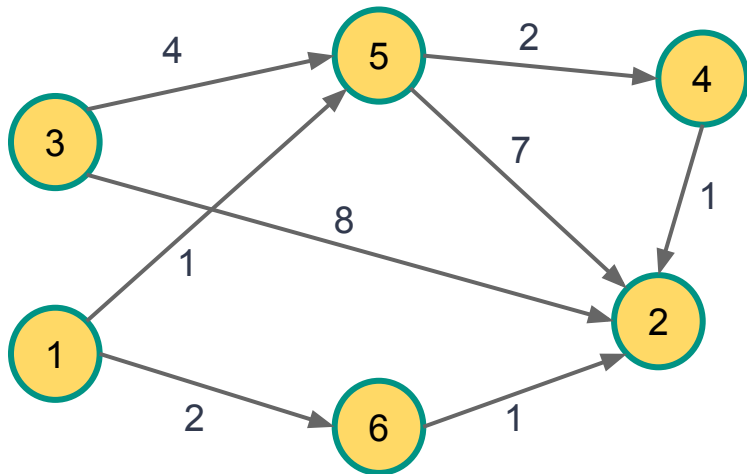
s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$,	7/4,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 2						

$d[v] = \min \{ d[v], d[u] + w(u,v) \}$

Sortare topologică

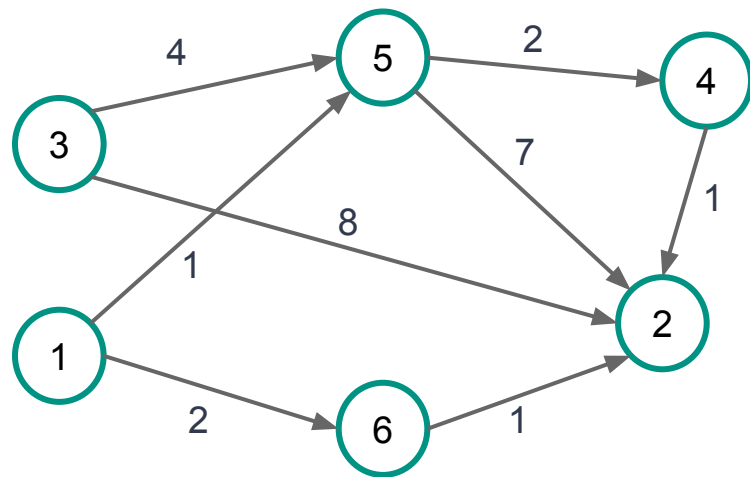
1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

	1	2	3	4	5	6
d/tata	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 1	[$\infty/0$,	$\infty/0$,	0/0,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
u = 3	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 6	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	$\infty/0$,	4/3,	$\infty/0$]
u = 5	[$\infty/0$,	8/3,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 4	[$\infty/0$,	7/4,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]
u = 2	[$\infty/0$,	7/4,	0/0,	6/5,	4/3,	$\infty/0$]

Sortare topologică

1, 3, 6, 5, 4, 2

s = 3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe

1, 3, 6, 5, 4, 2

Soluție

1   2   3   4   5   6
 $[\infty/0, \quad 7/4, \quad 0/0, \quad 6/5, \quad 4/3, \quad \infty/0]$

Un drum minim de la 3 la 2?

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Observație

- ☐ Este suficient să considerăm, în ordonarea topologică, doar vârfurile accesibile din s
- ☐ În **exemplu** - fără 1 și 6

Complexitate

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
void df(int i) {  
    viz[i] = 1;  
    for ij  $\in$  E  
        if (viz[j] == 0)  
            df(j);  
    // i este finalizat  
    push(S, i)  
}  
for (i=1; i<=n; i++)  
    if (viz[i] == 0)  
        df(i);  
while (not S.empty()) {  
    u = S.pop();  
    adaugă u în sortare  
}
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

// inițializăm distanțe - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ **execută**

$d[u] = \infty$; $tata[u] = \emptyset$

$d[s] = 0$

// determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologică(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$ **execută**

pentru fiecare $uv \in E$ **execută**

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ **atunci** // relaxăm uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

scrie d, tata

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

- ☐ Inițializare → $O(?)$
  - ☐ Sortare topologică → $O(?)$
  - ☐ $m * \text{relaxare uv}$ → $O(?)$
-

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

□	Inițializare	→	$O(n)$
□	Sortare topologică	→	$O(m + n)$
□	m * relaxare uv	→	$O(m)$
<hr/>			
			$O(m + n)$

Corectitudine

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ

$$\delta(s, u) = \min \{ \delta(s, x) + w(x, u) \mid xu \in E \}$$

Când algoritmul ajunge la vârful u , avem:

$$d[u] = \min \{ d[x] + w(x, u) \mid xu \in E \}$$

↑ relaxare arce xu

